

Ο Μεταπολεμικός Κόσμος

Πολυμέρης Βόγλης

Τμήμα: Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής
Ανθρωπολογίας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

3) ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΨΥΧΡΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΗΠΑ-ΕΣΣΔ

- ΗΠΑ: αίσθηση υπεροχής λόγω: α) της νίκης χωρίς μεγάλες καταστροφές και απώλειες, β) της ατομικής βόμβας, γ) επέμβαση στις διεθνείς υποθέσεις. Νέα αντίληψη «εθνικής ασφάλειας»
- ΕΣΣΔ: αίσθηση ανασφάλειας λόγω: α) τεράστιων καταστροφών και απωλειών, β) ευάλωτη δυτικά

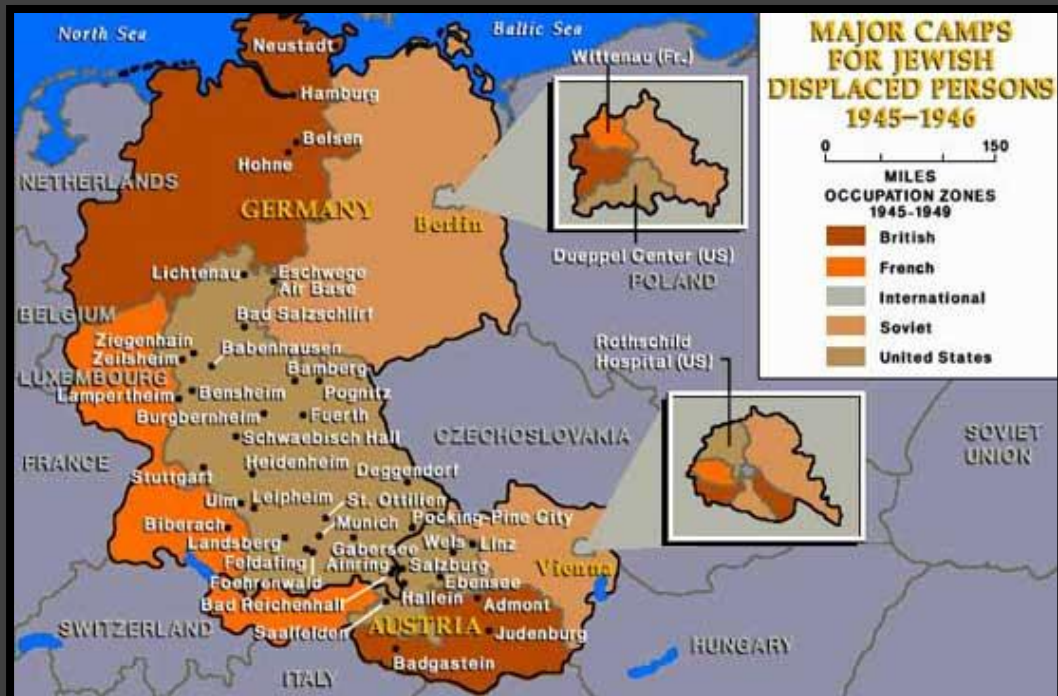
ΟΗΕ

- 1 Ιανουαρίου 1942: «Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών», υπογραφή από 26 χώρες (μεταξύ αυτών και η Ελλάδα)
- 25 Ιουνίου 1945: Χάρτα του ΟΗΕ
- 24 Οκτωβρίου 1945: ίδρυση ΟΗΕ με τη συμμετοχή 51 κρατών.

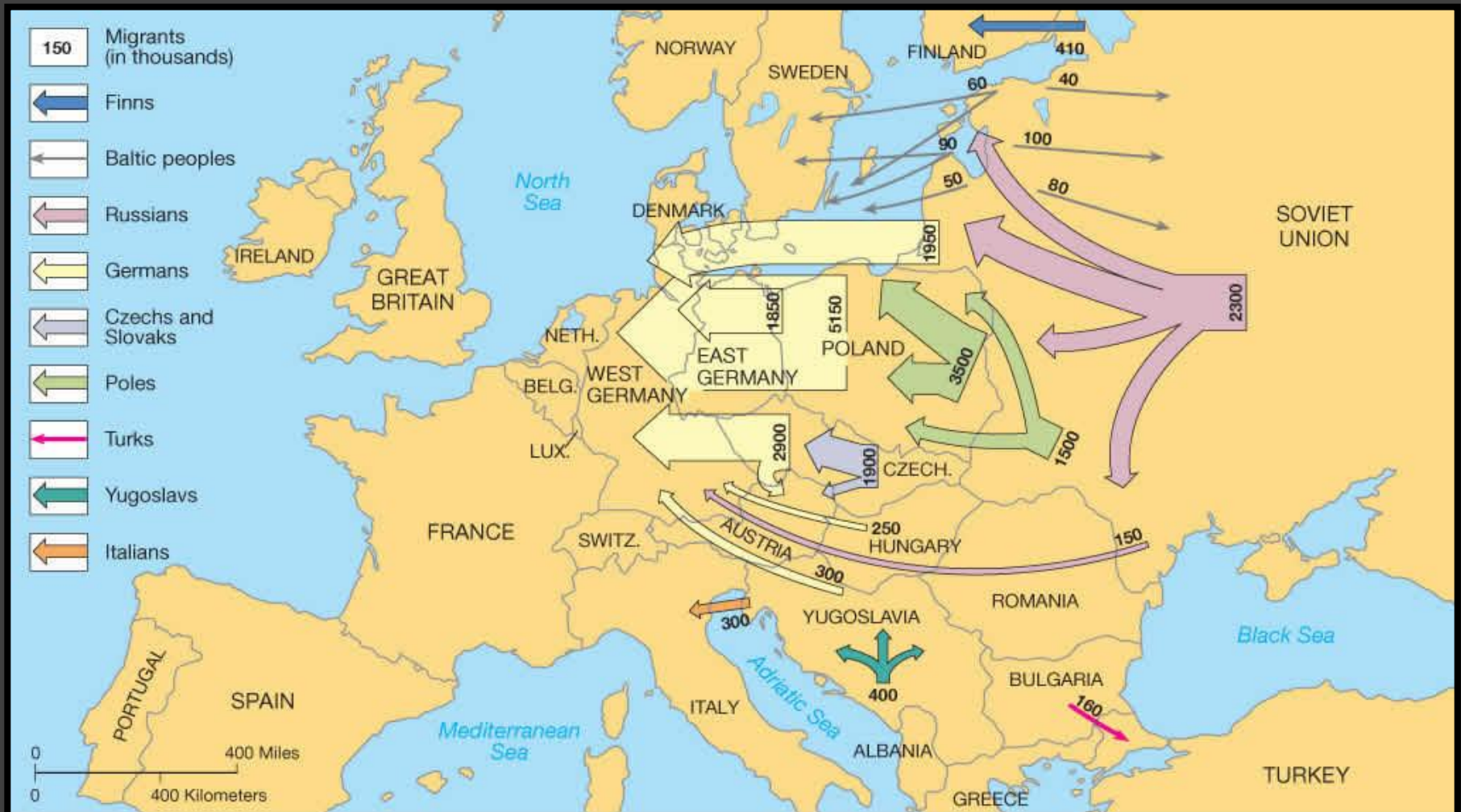
Displaced Persons

Στρατόπεδα για Εβραίους
εκτοπισμένους
στη Γερμανία

Περίπου 250.000 Εβραίοι
σε στρατόπεδα
στα τέλη του 1945

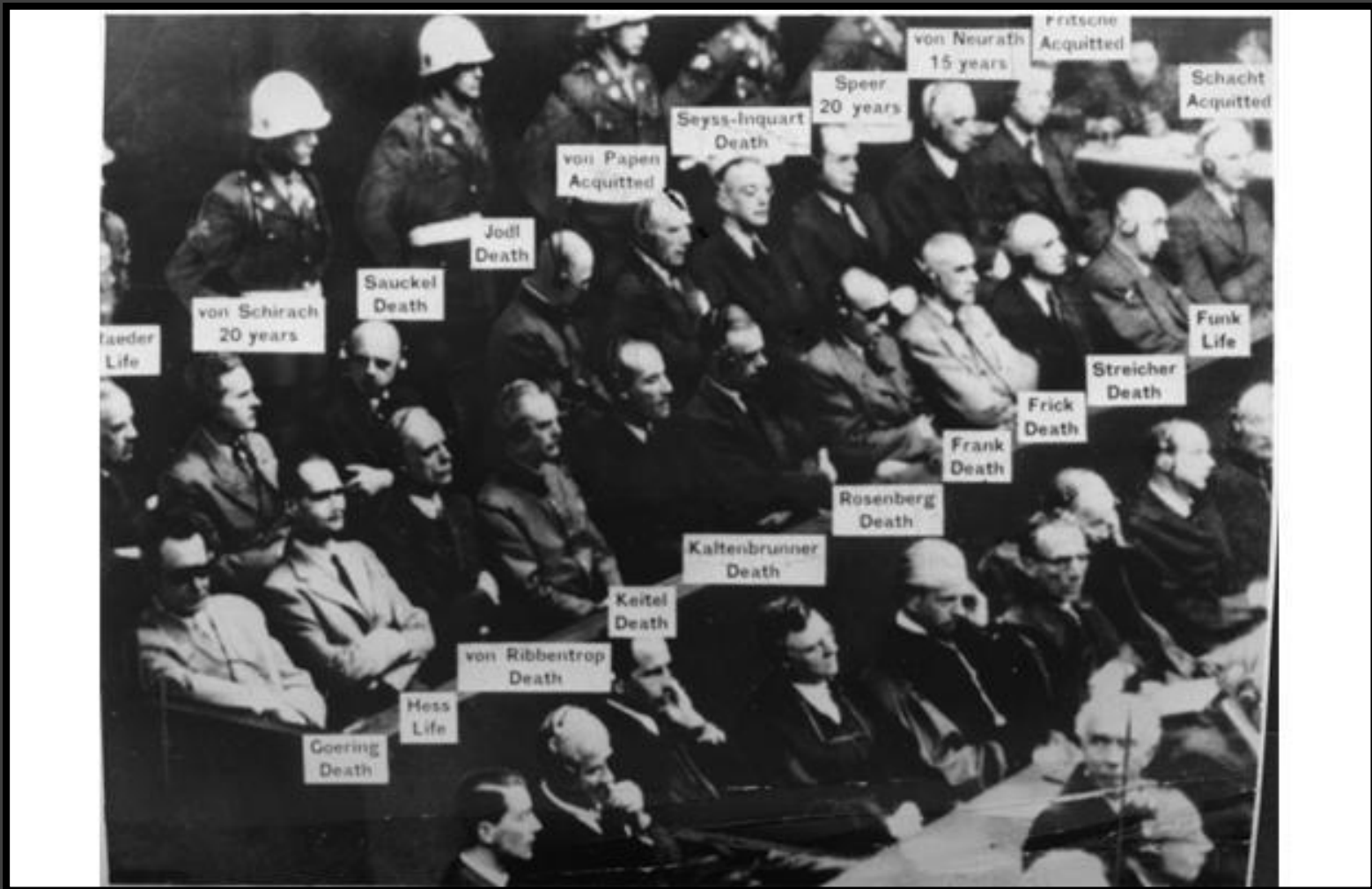

Μετακινήσεις πληθυσμών μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο

Δίκη της Νυρεμβέργης (20 Νοεμβρίου 1945 – 1 Οκτωβρίου 1946)

Τηλεγράφημα George Kennan (22 Φεβρουαρίου 1946

- η ασθενέστερη θέση της ΕΣΣΔ σε σχέση με τις ΗΠΑ, δεν θα τις οδηγούσε σε μία πολιτική μετριοπάθειας και αυτοσυγκράτησης, αντίθετα θα την έκανε επιθετική ούτως ώστε να καταστρέψει την αντίπαλη δύναμη
- η συνύπαρξη ΗΠΑ και ΕΣΣΔ ήταν αδύνατη
- οι ΗΠΑ έπρεπε να επιδιώξουν την αναχαίτιση (containment) της σοβιετικής επιθετικότητας και επεκτατικότητας
- βοήθεια στις πρώην μεγάλες δυνάμεις (Βρετανία, Γερμανία, Ιαπωνία) - στρατηγικά σημεία (Ελλάδα-Τουρκία) θα έπρεπε να παραμείνουν εκτός σοβιετικής επιρροής

Δόγμα Τρούμαν (12 Μαρτίου 1947)

- Αδυναμία της Μ. Βρετανίας να συνεχίσει παίζει το ρόλο που είχε προπολεμικά
- Διάρθρωση του κόσμου με βάση δύο τρόπους ζωής
- Θεωρία του ντόμινο
- Αποφασιστικότητα των ΗΠΑ να συνδράμουν κράτη που «απειλούνται» από την ΕΣΣΔ

Ομιλία Τρούμαν

- “The very existence of the Greek state is today threatened by the terrorist activities of several thousand armed men, led by Communists, who defy the government's authority at a number of points, particularly along the northern boundaries.”
- “The British government has informed us that, owing to its own difficulties can no longer extend financial or economic aid to Turkey. As in the case of Greece, if Turkey is to have the assistance it needs, the United States must supply it. We are the only country able to provide that help.”
- “At the present moment in world history nearly every nation must choose between alternative ways of life. The choice is too often not a free one. One way of life is based upon the will of the majority, and is distinguished by free institutions, representative government, free elections, guarantees of individual liberty, freedom of speech and religion, and freedom from political oppression. The second way of life is based upon the will of a minority forcibly imposed upon the majority. It relies upon terror and oppression, a controlled press and radio; fixed elections, and the suppression of personal freedoms. I believe that it must be the policy of the United States to support free peoples who are resisting attempted subjugation by armed minorities or by outside pressures.”
- “It is necessary only to glance at a map to realize that the survival and integrity of the Greek nation are of grave importance in a much wider situation. If Greece should fall under the control of an armed minority, the effect upon its neighbor, Turkey, would be immediate and serious. Confusion and disorder might well spread throughout the entire Middle East.”

Σχέδιο Μάρσαλ (European Recovery Program)

- 5 Ιουνίου 1947: Ομιλία Μάρσαλ στο Χάρβαρντ
- Απόρριψη από ΕΣΣΔ και ανατολικές χώρες
- Συμμετέχουν 16 ευρωπαϊκές χώρες
- Βοήθεια ύψους 13 δισεκατομμυρίων δολαρίων
- Economic Cooperation Administration (Paul Hoffman)

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Πηγές Εικόνων:

- Camps for Displaced Persons in Germany and Austria (<https://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Holocaust/dpmap.html>) (American-Israeli Cooperative Enterprise)
- Displaced Persons (http://www.ushmm.org/wlc/en/media_ph.php?ModuleId=10005462&MediaId=2222) (Holocaust Encyclopedia)
- Population Flight and Expulsions After WWII (<http://annsfilms.com/photogallery/population-flight-and-expulsions-after-wwii/>) (Ann's Films)
- Leading Nazis and their fates at the Nuremberg war crimes trials. (http://www.reddit.com/r/pics/comments/gwgd/leading_nazis_and_their_fates_at_the_nuremberg/)
- Harry S. Truman (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Harry_S._Truman_-_NARA_-_530677.jpg) (Wikimedia) PD
- US-MarshallPlanAid-Logo (<https://en.wikipedia.org/wiki/File:US-MarshallPlanAid-Logo.svg>) (Wikimedia) PD

Το copyright έργων τρίτων ανήκει εξ ολοκλήρου στους δημιουργούς τους. Τα έργα χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς.